Liikenne- ja viestintävaliokunta

Valtiovarainministeriön vastaus liikenne- ja viestintävaliokunnan kysymykseen yksittäisen aluksen ulosliputuksesta aiheutuvista verovaikutuksista

Yksittäisen aluksen ulosliputuksen verovaikutuksia on haastava arvioida, koska yksittäinen alus muodostaa vain osan varustamon liiketoiminnasta.

Negatiivista vaikutusta voi tulla aluksesta maksettavan tonnistoveron menetyksestä. Vaikutus tuloveroihin on arviolta pieni ja sen suunta on epäselvä. Välillisiin veroihin ja polttoaineveroihin ulosliputuksella ei ole vaikutusta, sillä:

- Rahtialusvarustamo voi olla tonnistoveron piirissä. Aluskohtainen tonnistovero riippuu aluksen koosta. Tonnistovero on vuonna 2016 ollut maksimissaan noin 11 500 euroa ja yleisimmässä alusluokassa tonnistovero on alle 1 000 euroa vuodessa. Tämä summa menetettäisiin tonnistoverotettavan rahtialuksen ulosliputuksessa. Matkustaja-alukset eivät sen sijaan ole tonnistoveron piirissä.
- Ulosliputuksella voisi olla vaikutusta varustamon maksamaan yhteisöveroon, mutta yksittäisen aluksen osalta tätä vaikutusta on mahdoton arvioida. Vaikutuksen suuruus ei ole selvä ja se riippuisi täysin varustamosta, sillä varustamot ovat maksaneet viime vuosina hyvin vaihtelevia määriä yhteisöveroa ja osa ei yhtään.
- Miehistötuen piirissä olevat varustamot saavat palkoista maksetut ennakonpidätykset takaisin tukena, joten merimiesten ansiotuloverot eivät voi ulosliputuksessa pienentyä, mutta ne voivat kasvaa, jos miehistön jäsen työllistyy mantereelle. Toisaalta miehistön jäsenen jouduessa työttömäksi, tästä aiheutuu yhteiskunnalle kuluja. Tarkemman arvion tekeminen vaatisi sellaisia tietoja miehistön työllistymisestä toiseen varustamoon tai mantereelle, joita ei ole käytettävissä.
- Välillisiin veroihin, eli arvonlisäveroihin ja valmisteveroihin, ulosliputuksella ei ole vaikutusta, koska verotus ei ole riippuvainen aluksen kotimaasta. Välillinen verotus toimitetaan lähtökohtaisesti sijainnin mukaan joko omilla aluevesillä tai kansainvälisten sopimusten tai käytäntöjen mukaan. (Tällä hetkellä välillisten verojen kertymä on hyvin pieni, sillä kansainvälisen meriliikenteen alukset eivät maksa polttoaineveroja ja matkustaja-alusten palvelut ovat verottomia. Lisäksi Ahvenanmaan kautta kulkevilla matkustaja-aluksilla myös myymälämyynti on pääosin valmiste- ja arvonlisäverotonta.)

Koko alaa koskevaa tilastotietoa:

- Kokonaisuudessaan tonnistoveron piirissä on 18 varustamoa, jotka maksoivat tonnistoveroa vuonna 2016 yhteensä noin 235 000 euroa

- Yritykset, joiden päätoimiala oli meriliikenteen henkilökuljetus, maksoivat yhteisöveroa vuonna 2016 yhteensä 2,6 milj. euroa. Tällaisia yrityksiä oli 67 kpl.
- Yritykset, joiden päätoimiala oli meriliikenteen tavarankuljetus, maksoivat yhteisöveroa vuonna 2016 yhteensä 8,4 milj. euroa. Tällaisia yrityksiä oli 122 kpl.

Neuvotteleva virkamies Kati Jussila